

Pajala kommun

Rektorn vid Tärendö Centralskola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter bastillsyn i Tärendö Centralskola i
Pajala kommun

Tillsyn i Tärendö Centralskola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Pajala kommun under hösten 2014.

Tärendö Centralskola besöktes av Skolinspektionen den 1 oktober 2014.

Fakta om skolenheten

Tärendö Centralskola är en liten skola belägen i orten Tärendö, cirka sex mil från centralorten Pajala. Skolans verksamhet omfattar totalt 40 elever från förskoleklass till grundskolans årskurs 9.

Skolinspektionens tillsyn över kommunens fritidshem genomförs på kommunövergripande nivå och behandlas i ett särskilt beslut.

Kunskapsresultat

På grund av skolans låga elevantal framgår inga kunskapsresultat avseende skolan i Skolverkets statistik (SIRIS). Enligt rektorns uppgifter har andelen elever som nått de kunskapskrav som lägst ska uppnås i årskurs 3 de senaste fem åren varierat mellan 75–100 procent i ämnet matematik och 66–100 procent i ämnet svenska. År 2014 nådde samtliga elever de kunskapskrav som lägst ska uppnås i ämnet matematik medan 66 procent av eleverna nådde kunskapskraven i ämnet svenska. I de natur- och samhällsorienterande ämnena har samtliga elever nått kunskapskraven både år 2013 och år 2014.

Vad gäller kunskapsresultaten för elever i årskurs 6 år 2014 nådde enligt rektorns uppgifter, samtliga elever minst betyget E i alla ämnen. År 2013 nådde samtliga elever minst betyget E i alla ämnen utom engelska, där motsvarande andel var 66 procent. Sett till en fyraårsperiod har samtliga elever nått de kunskapskrav som minst ska uppnås varje år i alla ämnen, med undantag för ämnet engelska samt en enstaka elev i ämnet svenska år 2011. I engelska har andelen elever som nått de kunskapskrav som minst ska uppnås varierat mellan 66–85 procent.

Under de senaste fyra åren har samtliga elever i årskurs 9 nått minst betyget E i alla ämnen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pajala kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 3 februari 2015** redovisas till Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektion-en.umea@skolinspektionen.se

Särskilt stöd**Bedömning**

Pajala kommun och rektorn måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Samråd med elevhälsan vid utredning av en elevs behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövligt.

Motivering

Enligt skollagen ska personal anmäla till rektor om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. I lagstiftningssammanhang har framförts att det endast i undantagsfall bör kunna vara uppenbart obehövligt att samråda med en del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens (prop. 2013/14:160, s. 25).

Vid intervju med skolans rektor framgår att det på skolan saknas personal med specialpedagogisk kompetens. I Pajala kommun finns en central elevhälsa där kommunens skolenheter har tillgång till skolsköterska, kurator och specialpedagog. Enligt rektor sker dock samråd med elevhälsan vid utredning av elevers behov av särskilt stöd endast i undantagsfall.

Skolinspektionens utredning visar att skolans arbetsgång innebär att samråd med elevhälsan inte vanligen sker vid utredning av elevers behov av särskilt stöd. Samråd med elevhälsan ska ske vid utredningen, om det inte är uppenbart obehövligt. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn behöver säkerställa att samråd sker med elevhälsan vid utredning av elevers behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövligt.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Pajala kommun och rektorn måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Genomför på skolenhetsnivå dokumenterade;

- a) sammanställningar och analyser av förskoleklassens måluppfyllelse i relation till de nationella målen i läroplanen,
- b) analyser av kunskapsresultaten i årskurs 3, 6 och 9 i samtliga ämnen som har nationella kunskapskrav som minst ska uppnås,
- c) analyser av skolans arbete med särskilt stöd och värdegrund.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Dokumentationen bör innehålla information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder. Elever, föräldrar och allmänhet ska kunna få del av viktig information om verksamheten för att bli mer delaktiga och få ökade möjligheter att göra val och påverka verksamhetens utveckling. För huvudmannen utgör den samlade dokumentationen av kvalitetsarbetet ett underlag för bedömning av olika verksamheters skilda förutsättningar och resultat och kan därmed bilda underlag för prioriteringar och insatser för ökad måluppfyllelse (prop. 2009/10:165, s. 305).

Av skolans verksamhetsredogörelse framgår att kommunens rektorer, på grund av de låga elevantalen i kommunen, valt att slå samman det systematiska kvalitetsarbetet för vissa skolenheterna för att inte peka ut enskilda elever. Rektorerna jämför resultaten på nationella proven med betygen. Pedagogerna gör egna kunskapsanalyser varje termin som rektor tar del av dem.

Skolinspektionen har tagit del av dokumenten "Systematiskt kvalitetsarbete, Pajala kommun 2013-04-26" och "Kvalitetsrapport 1, 2014-02-05". Dokumenten innefattar redovisningen av det systematiska kvalitetsarbetet för skolorna i Junosuando, Sattajärvi, Gårdbyn, Tärendö centralskola och Smedskolan. I dokumentationen finns en nulägesanalys av förskolornas arbete samt en sammanställning av måluppfyllelsen i grundskolans årskurser för ovan nämnda verksamheter. Den analys som finns av måluppfyllelsen omfattar främst beskrivningar av resultaten och ger inte information om hur förutsättningar och arbetsprocesser på skolan påverkat resultaten.

Det är inget problem i sig att slå samman resultatredovisning och dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet för flera skolenheter. Det är dock viktigt att dokumentationen av kvalitetsarbetet utgör underlag för bedömning av olika verksamheters skilda förutsättningar och resultat, och därmed kan

utgöra underlag för prioriteringar och insatser för ökad måluppfyllelse vid respektive skolenhet.

Skolinspektionen konstaterar att skolornas gemensamma dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet inte ger tillräcklig information om varje skolenhets resultat och måluppfyllelse, utvecklingsområden och beslut om förbättringsåtgärder. Dokumentationen är bristfällig då den saknar analyser av vad i enheternas resultat som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Till exempel saknas sammanställningar och analyser av förskoleklassens måluppfyllelse i relation till de nationella målen i läroplanen. Likaså saknas analyser av skolans kunskapsresultat i årskurs 3, 6 och 9 i samtliga ämnen som har nationella kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare saknas analyser av skolans arbete med särskilt stöd och värdegrund. Tärendö centralskola skola saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna besluta om vilka åtgärder som behöver vidtas för att utvecklas verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsarbete inte lever upp till skollagens krav.

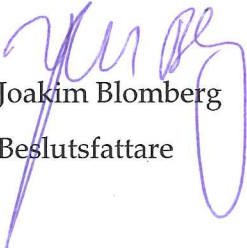
Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Linnéa Forsberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Karolina Bergqvist
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.